

# Læringsseminar 9

## Forbedringer af sikkerhed i hele systemet

Kolding, den 2. december 2015

 REGION NORDJYLLAND  
SYGEHUS THY-MORS

**midt**  
regionmidtjylland  
Hospitalsenheden Horsens

# Sygehus Lillebælt

 **Nordsjællands  
Hospital**

REGION SJÆLLAND  
NÆSTVED, SLAGELSE OG RINGSTED SYGEHUSE



*-vi er til for dig*

# Indledning og Forord

Velkommen til Læringsseminar 9 – Forbedringer i hele systemet – arrangeret af De Fem Patientsikre Sygehuse.

Det er os en stor glæde igen at kunne byde velkommen til et Læringsseminar – det 9. i rækken for de oprindelige 5 projektsygehuse.

Forbedringsarbejdet er udfordret af dagligdagens mange ”forstyrrelser”. De fem direktioner har derfor i samarbejde med en planlægningsgruppe fra De Fem Sygehuse har sammensat et program, hvor ledere og medarbejdere tæt på patienten mødes og deler viden om resultater og udfordringer, få ny inspiration og hjælp til revitalisering af forbedringsarbejdet.

Programmets indhold er blevet muligt gennem et stort engagement fra ledere og klinikere fra De Fem ud fra læringsseminarets grundfilosofi ”all teach – all learn”. TAK til alle der stiller op på workshops, ERFA sessioner, beriger os med posters, hjælper med praktisk bistand o.m.a.

Særlig velkommen til vores deltagende patienter samt alle deltagere fra andre hospitaler, regionale enheder og Dansk Selskab for Patientsikkerhed.

Vi har brug for en fælles dialog om indsatsen for at skabe forbedringer for patienternes sikkerhed i Danmark.

Vores mål er, at denne dag bidrager hertil.

Med venlig hilsen  
Direktionerne

Hospitalsenheden Horsens  
Nordsjællands Hospital,  
Næstved, Slagelse, Ringsted sygehuse  
Sygehus Lillebælt  
Sygehus Thy Mors



Brug hashtag #pss\_ls9

# Program

|             |   |                       |
|-------------|---|-----------------------|
| 8.30-9.00   | Ankomst og registrering   |                       |
| 9.00-9.15   | Velkomst  |                       |
| 9.15-10.15  | <b>Acceleration af forbedringsarbejde i sundhedsvæsenet</b><br>Oplæg og diskussion v. Dr. Jens Winther Jensen,<br>Sundhedsfaglig direktør, Region Nordjylland, IHI Fellow |                       |
| 10.15-10.20 | Praktisk orientering om resten af dagens program  |                       |
| 10.20-10.45 | Pause - ERFA og besigtigelse af poster  |                       |
| 10.45-12.15 | Parallele workshops - se side 6 - 12  |                       |
| 12.15-13.15 | Frokost   |                       |
| 13.15-14.15 | Postersession   | "Drop-in" ERFA stande |
| 14.15-14.30 | Pause   |                       |
| 14.30-16.00 | <b>Learning from every death - from counting to improving</b><br>Jeanne M. Huddlestone, MD, MS<br>- Associate Professor of Medicine                                       |                       |
| 16.00-16.15 | Afslutning og kåring af bedste poster   |                       |

## Key note 14.30-16.00



*Learning from every death – from counting to improving*

**Jeanne M. Huddleston**

MD, MS – Associate Professor of Medicine

Jeanne M. Huddleston is a past President of the Society of Hospital Medicine and the founder of Hospital Medicine at the Mayo Clinic, Rochester, MN. She founded and led the Mayo Clinic 100% Mortality Review System for nearly 12 years. She received her MD degree in 1993 from Michigan State University and completed her internal medicine residency at Mayo Clinic. Dr. Huddleston is a Harvard Macy Scholar (Physician Educator in internal medicine and Leadership Programs) and alumnus of the first class of the Health Forum/NPSF Patient Safety Leadership Fellowship

Læs mere om Jeanne M. Huddlestons arbejde side 19

# Key note 9.15-10.15



## *Acceleration af forbedringsarbejde i sundhedsvæsnet*

### **Jens Winther Jensen**

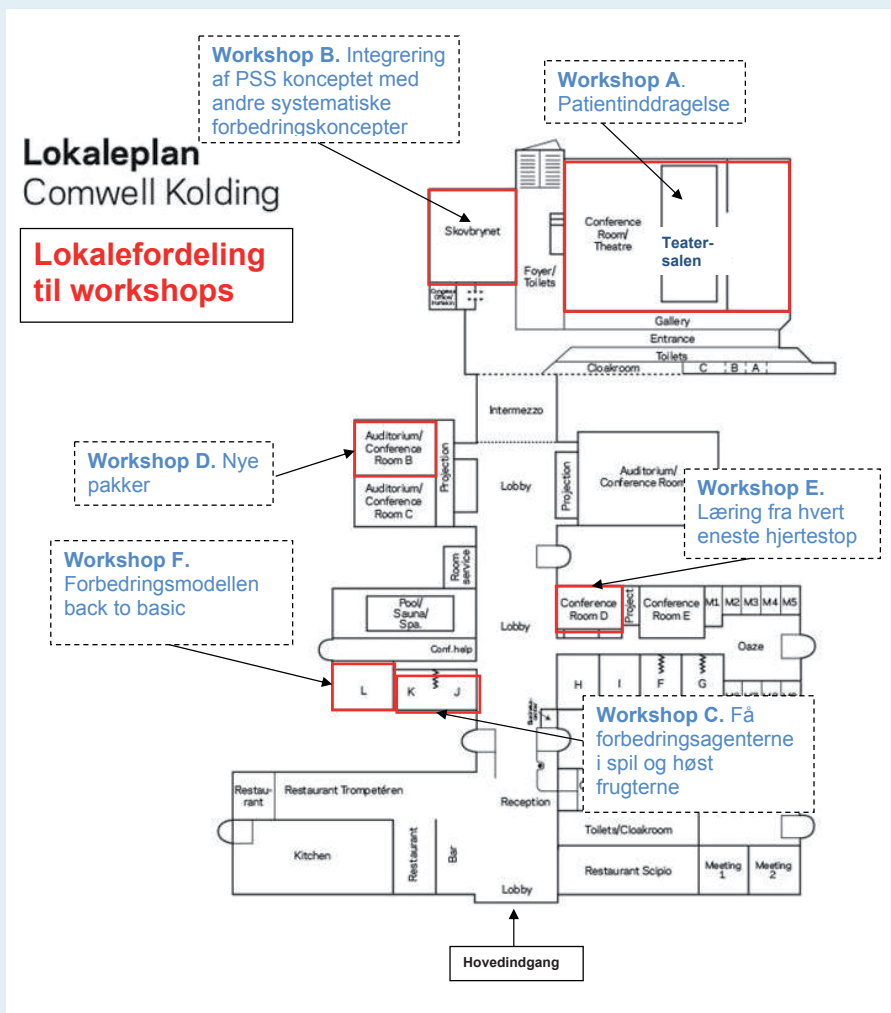
Jens Winther Jensen er sundhedsfaglig direktør, Region Nordjylland. I 2014 havde han orlov fra sin stilling for at være Dansk Selskab for Patientsikkerheds udsendte medarbejder hos Institute for Healthcare Improvement i Boston i et år. Jens Winther Jensen er uddannet anæstesiolog og har tidligere været formand for lægeforeningen.

# Parallelle workshops 10.45-12.15

## Oversigt:

|          |  |
|----------|--|
| <b>A</b> | Patientinddragelse   |
| <b>B</b> | Integrering af PSS-konceptet med andre systemiske forbedringskoncepter |
| <b>C</b> | Få forbedrings-agenterne i spil og høst frugterne                      |
| <b>D</b> | Nye pakker   |
| <b>E</b> | Læring fra hvert eneste hjertestop                                     |
| <b>F</b> | Forbedringsmodellen "back to basic"                                    |

# Lokale plan 10.45-12.15



# Parallelle workshops 10.45-12.15

## A: Patientinddragelse



### **Patienternes workshop**

Kommunikation mellem sundhedsprofessionelle og patienter har afgørende indflydelse på patienternes tilfredshed med både behandling og indlæggelsesforløb.

På Sygehus Lillebælt gennemføres et fuldskala kommunikationsprogram (Klar tale med patienterne), der giver alle klinikere det samme udgangspunkt for at give patienter oplevelsen af at blive lyttet til, få mulighed for at tale om det, der er vigtigt for dem, og føle sig inddraget i de beslutninger, der skal tages.

### **Mål:**

At blive dygtigere til at kommunikere og påvirke et system, der er til for patienterne.

### **Form:**

Workshoppen faciliteres af Jette Ammentorp, professor og forskningsleder i Enhed for Sundhedstjenesteforskning og Lilli Sørensen, overlæge og underviser på kommunikationskurserne Sygehus Lillebælt. De vil fortælle om erfaringer og de foreløbige resultater fra det omfattende kommunikationsprogram og vil illustrere, hvorledes man konkret kan arbejde med patientinddragelse, lydhørhed og nærvær.

### **Målgruppe:**

Alle



# Parallelle workshops 10.45-12.15

## B: Integrering af forbedringskoncepter

### **Mål:**

Give inspiration til hvordan man kan opnå synergi i sit forbedringsarbejde ved at integrere forskellige systemiske forbedringskoncepter.

### **Beskrivelse:**

Flere af de oprindelige Patientsikre sygehuse har siden afslutningen af det officielle PSS projekt påbegyndt implementering af andre systematiske forbedringskoncepter bl.a inspireret af Toyotamodellen og andre organisationers omsættelse, heraf fx Novo, Virginia Mason Medical Center, Seattle m.fl. Alle modeller tager udgangspunkt i, at patientforløbet tilrettelægges ud fra patientens behov, så unødigt spild undgås.

Sygehusene vil give indblik i deres trænings- og uddannelsesforløb og komme med eksempler på, hvordan man har arbejdet i praksis med integration af de forskellige værktøjer, der alle har som overordnet mål at understøtte patientsikkerhed og kvalitetsudvikling.

### **Form:**

Oplæg fra sygehusene med efterfølgende drøftelse i grupper ift. egen praksis med konkrete eks. (bordformænd stilles til rådighed af de 5PSS) – afsluttes med paneldiskussion.

### **Workshoppen faciliteres af:**

Lonnie Sander Terkildsen, specialkonsulent, Sygehus Lillebælt  
Marianne Frandsen, kvalitetskonsulent, Næstved, Slagelse, Ringsted sygehuse

### **Målgruppe:**

Alle

# Parallelle workshops 10.45-12.15

## C: Få forbedrings-agenterne i spil og høst frugterne

Vi har et fælles ansvar for at få kick-startet forbedringerne på vores hospitaler, men hvordan får vi i højere grad åbnet forbedringskanalerne mellem forskellige niveauer – både mellem leder-medarbejder, men også på tværs af afdelinger; således at forbedringer i højere grad kan begynde at ske.

### **En patients perspektiv – hvordan forventer patienterne, at vi arbejder med forbedringer?**

- Hvordan forventer patienterne, at vi som system arbejder med forbedringer? Hvad er det, der tæller set med patientens briller?
- Patient fra Hospitalsenheden Horsens

### **En forbedringsagents perspektiv**

Hvordan griber man som forbedringsagent konkret en forbedringsproces an, og hvad giver det forbedringsagenten som medarbejder? Hvordan arbejder man som forbedringsagent sammen med sin nærmeste leder, og hvad får man ud af dette samarbejde?

- Overlæge Jens Stubager Knudsen, Anæstesiologisk Afdeling, Kolding Sygehus, Sygehus Lillebælt.

### **Et mellemliderperspektiv – hvordan arbejder man fra et mellemlider perspektiv med forbedringer?**

Hør hvordan en mellemlider griber forbedringsarbejdet an i egen afdeling – både rent praktisk, men også strategisk. I den forbindelse vil også belyses, hvad forbedringsarbejdet giver afdelingen.

- Afdelingssygeplejerske Gitte Reichhardt Madsen, Kirurgisk Afdeling Nordsjællands Hospital Hillerød.

### **Et direktørperspektiv – hvordan tænker vi forbedringsorganisationen?**

Hvad er status i dag på hospitalerne, i forhold til forberingsagenter, hvad forventer vores direktioner af os som forbedringsledere og forbedringsmedarbejdere?

- Lisbeth Holsteen, direktør, Hospitalsenheden Horsens

Målgruppe: Ledere, forbedringsagenter og klinikere

# Parallelle workshops 10.45-12.15

## D: Nye pakker

At arbejde med ”en pakke” i forbedringsarbejdet har vist, at ved fokus, struktur og stringens er det lykkedes at højne fagligheden og samtidig øge patientsikkerheden – en win-win situation til gavn for patienter og personale. Det at arbejde med et område og sætte det i system er med til at gøre arbejdet overkommeligt og håndterbart.

Workshoppen vil være en ”fra idé til handling” workshop – ideen til en pakke kan være med afsæt i data, GTT, retningslinjer m.m.

### **Indhold:**

Oplæg fra forskellige teams, der har udviklet og implementeret en ny pakke. Hvad er vigtigt i en optakt og udvikling af en pakke på det strategiske, taktiske og operationelle plan?

- Datadesign og indsamling.
- Mulighed for gruppearbejde i teams.
- Forbedringsmodellen.

### **Workshoppen faciliteres af:**

Vibeke Rischel, Sundhedsfaglig chef, Dansk Selskab for Patientsikkerhed  
Dorte Mayann Hansen, Uddannelseskoordinator, Sygehus Thy-Mors

### **Målgruppe:**

Klinikere og ledere

# Parallele workshops 10.45-12.15

## E: Læring fra hvert eneste hjertestop

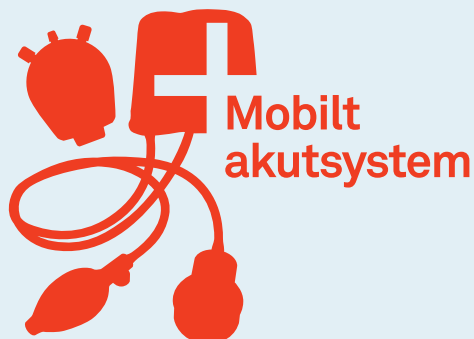
Vi arbejder alle mod at minimere antallet af uventede hjertestop på vores hospitaler. For at nå vores mål er vi nødt til at lære af ethvert uventet hjertestop. På workshoppen vil vi se på forskellige modeller for dette. Vi vil diskutere, hvordan vi tager læring umiddelbart efter hjertestoppet på de enkelte afsnit, samt hvordan vi indsamler viden og spreder læring på tværs af hospitalet.

### **Workshoppen faciliteres af:**

Alan Kimper Karl, ledende overlæge Anæstesiologisk Afdeling, Vejle Sygehus  
Mette Østergaard, overlæge Anæstesiologisk Afdeling, Nordsjællands hospital

### **Målgruppe:**

Klinikere



# Parallele workshops 10.45-12.15

## F: Forbedringsmodellen ”back to basic”

Forbedringsmodellen er udnævnt til at være METODEN i forbedringsarbejdet med Patientsikkert Sygehus og de mange andre afledte forbedringsprojekter, der er kommet i halen af Patientsikkert Sygehus.

Fra dag 1 er vi blevet undervist i afprøvning i lille skala, task versus test, hypoteser. Men gør vi det i virkeligheden rigtigt? Oplever vi den acceleration, som vi forventer med forbedringsmodellen?

Hvis du er i tvivl - så deltag i denne workshop, der dissekerer modellen helt ned til det væsentlige og skræller lagene af den, så vi kommer ind til kernen og turboen i motoren.

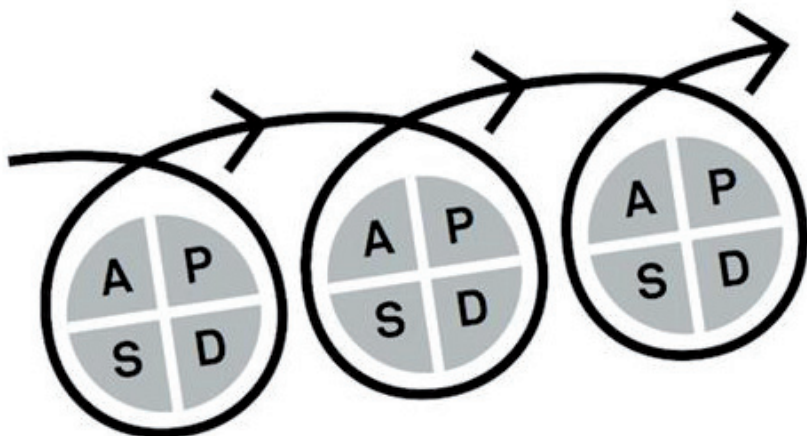
### **Workshoppen faciliteres af:**

Jette Vangslev, proceskonsulent, Sygehus Lillebælt.

Maria Staun, kvalitetskonsulent, Sygehus Lillebælt

### **Målgruppe:**

For dem der kender forbedringsmodellen og arbejder med den til daglig.



# Poster session og "Drop-in" ERFA stande 13.15-14.15

## Formål:

I tidsrummet 13.15-14.15 gennemføres to simultane aktiviteter.

Halvejs i programmet (kl 13.40-13.50) kan man skifte over til den anden aktivitet. Formålet med aktiviteterne er følgende:

Poster session: Sikre videndeling på tværs af hospitalerne samt give mulighed for, at man kan vise og få feedback på de resultater man har opnået.

"Drop-in" ERFA stande: Sikre videndeling samt i fællesskab identificere løsninger på fælles problemer/udfordringer.

## Plan for poster session og "Drop-in" ERFA stande

| Tid         | Poster session<br>(Startsted - se næste side) | "Drop-in" ERFA stande<br>(Lokale - se næste side) |
|-------------|---|---|
| 13.15-13.40 | Første præsentationsrunde<br>(2 sessioner)    | Første runde ERFA stande:<br>Pneumoni eller PVK   |
| 13.40-13.50 | <b>SKIFT (10 minutter)</b>                    |   |
| 13.50-14.15 | Anden præsentationsrunde<br>(2 sessioner)     | Anden runde ERFA stande:<br>Pneumoni eller PVK    |

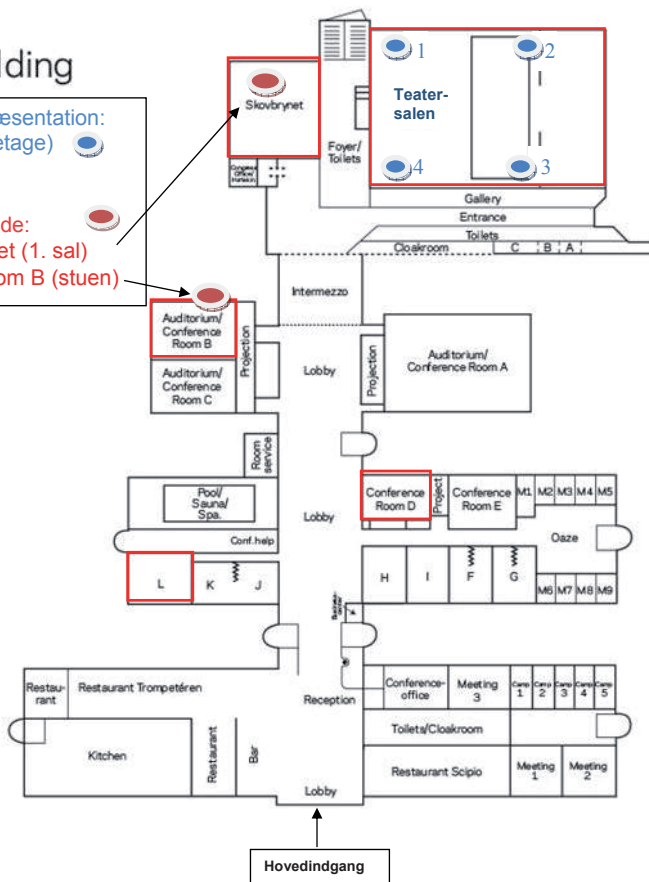
# Lokaleplan 13.15-14.15

## Lokaleplan Comwell Kolding

Start for Poster præsentation:  
Teatersalen (stue-etage)

"Drop-in" ERFA stande:

- **PVK**: Skovbrynet (1. sal)
- **Pneumoni**: Room B (stuen)



# Poster session 13.15-13.40 og 13.50-14.15

**Formål:** Sikre videndeling på tværs af hospitalerne samt give mulighed for, at man kan vise de resultater man har opnået.

På poster-sessionen arrangeres der 4 hold, som ledes af en direktør fra et af De Fem Patientsikre Sygehuse. Holdene starter i hvert sit hjørne af Teatersalen. Holdene hører posterdeltagernes præsentation af deres poster – ca. 2 min. pr. præsentation. Efter ca 12 min. ringes der med en klokke og holdet går videre til næste hjørne i urets retning.

Halvvejs i sessionen holdes en pause (kl. 13:40-13:50), hvor man kan opsøge poster-ejerne og høre mere eller skifte over til anden aktivitet den sidste ½ time (ERFA stande). Bliver man på postersessionen fortsætter man med sit hold videre rundt når klokken lyder igen.

Alle nye posterere deltager i en konkurrence om en pris på 5000 kr. som tilskud til deltagelse på International Forum on Quality and Safety i Gøteborg i 2016.

Alle deltagere på læringsseminaret får tildelt en ”stemmeseddel” og kan afgive deres stemme på en poster i tidsrummet 9.00 – 14.15

## Sådan stemmer du:

- ”Stemmesedlen” (grøn klistermærke prik) finder du på dit navneskilt
- Hver poster, som indgår i konkurrencen er tildelt et nummer (se oversigt over posterne på næste side)
- Ud for hver poster, som indgår i konkurrencen hænger der et A4-ark til brug for afstemning.
- Placer din stemmeseddel på **første ledige felt** på arket – se nedenstående tegning:

**Poster titel**

Poster # 1

|   |  |
|---|--|
| ● |  |
| ● |  |
| ● |  |
|   |  |
|   |  |

Din stemme



**Præmien for bedste poster  
overrækkes som en del af  
afslutningen kl. 16.00**



# Poster session

## Oversigt over postere

| Place-ring | Nr. | Deltager i konkurrence | Poster titel   |
|------------|-----|------------------------|--|
| Hjørne 1   | 1   | X                      | Stop hjertestop  |
|            | 2   | X                      | Implementering af TOKS og sepsisskema  |
|            | 3   | X                      | Pleje og behandling af sepsis patienten  |
|            | -   | -                      | Reorganisering af sikker apparatur   |
|            | -   | -                      | Using A3 systematic problem solving  |
| Hjørne 2   | 4   | X                      | Forebyggelse af opioidinduceret obstipation  |
|            | 5   | X                      | Reduktion af medicineringsfejl til akut indlagte patienter   |
|            | -   | -                      | FMK- reimplementering  |
|            | -   | -                      | Building Capacity and Capability   |
| Hjørne 3   | 6   | X                      | Frisk mund (Mundpleje til neurologiske patienter)  |
|            | 7   | X                      | Ernæringspakken  |
|            | 8   | X                      | Ernæring i geriatrien – Et samarbejde med patienten  |
|            | -   | -                      | Fragility of Quality Improvement and Patient Safety Programme Sustainability - The Negative Impact of Relocation |
| Hjørne 4   | 9   | X                      | Interprofessionel læring og samarbejde (IPLS)  |
|            | 10  | X                      | Overlevering og koordinering i BDA   |
|            | 11  | X                      | Improved pain treatment for Geriatric Patients   |
|            | -   | -                      | Hygiejne - undervisning af serviceassistenter  |
|            | -   | -                      | Betydningen af sygeplejedokumentation  |

# ”Drop-in” ERFA stande

## Begge stande afvikles 2 gange af 25 minutter

Vi står alle med fælles udfordringer på flere områder. Via korte effektive ERFA stande vil vi forsøge at komme frem til fælles løsninger  
– temaerne er som følger:

### # *Dysfagi/aspirationspneumoni*

**Problemet/udfordringen:** I det videre arbejde *med forbedringer af sikkerhed* i hele systemet har alle sat fokus på nye indsatsområder, som kan reducere forebyggelige skader og dødsfald. Et af disse er dysfagi, som kan have mange alvorlige konsekvenser for vores patienter.

Dysfagi er associeret med øget risiko for pneumoni, øget dødelighed, øget indlæggelsestid samt store økonomiske og sociale omkostninger. Det findes meget viden på området og en National Klinisk Retningslinje på trapperne. Udfordringen er derfor ikke udvikling af ny viden på området, men derimod implementering af den viden vi allerede har, så behandlingen af disse sårbare risikopatienter bliver HELT SIKKER HVER GANG.

**Formål:** Mange oplever udfordringer med omsættelse af den evidensbaserede viden om tidlig opsporing, udredning og behandling af dysfagi.

Efter ERFA standen ønsker vi derfor at have svar på, hvorledes vi fremadrettet minimerer risikoen for fejlsynkning hos vores patienter.

### # *PVK*

**Problemet/udfordringen:** I forbindelse med Patientsikkert Sygehus har man på de 5 hospitaler sikret en systematik omkring, at PVK ikke ligger længere end 72 timer. SSI har nu fjernet denne anbefaling i deres seneste Nationale Infektionshygiejniske Retningslinje (NIR) vedr. PVK.

I stedet anbefales ”...individuel klinisk vurdering/skøn i det enkelte tilfælde”. Udfordringen går på, hvorledes vi fremadrettet kan sikre, at PVK skiftes på det rette tidspunkt/det rette grundlag – den daglige kontrol/tilsyn spiller her nok en særlig rolle.

**Formål:** Alle 5 hospitaler oplever pt. udfordringer med, hvordan vi i lyset af den nye NIR skal arbejde systematisk med PVK. Efter ERFA-standen ønsker vi derfor at have svar på, hvorledes vi fremadrettet skal arbejde med PVK/PVK-pakken.

# Key note 14.30-16.00

## **Learning from every death - from counting to improving**

### **Jeanne M. Huddleston, MD, MS, FACP, FHM**

Dr. Huddleston became the first medical director of the HSE program after completing her training in industrial engineering. She led the integration of engineering principles and research into clinical care culminating in the creation of the first Clinical Engineering Learning Laboratory with the Department of Emergency Medicine. Working closely with an interdisciplinary team of engineers and clinical care providers, Dr. Huddleston pioneered practice implementation of award winning predictive analytic applications and the first implementation of machine learning methodology into the clinical practice for decision support at the bedside. Dr. Huddleston's focus is the innovative translation of systems engineering principles to health care delivery in an effort to improve the safety, efficiency and reliability of the healthcare experience for patients, their families and all providers.

We have invited Dr Huddleston to Denmark give this keynote, because of her article Huddleson et.al. (2014) "Learning from every death", *J Patient Saf.* 2014 Mar, 10(1):6-12. The article describes the lessons learned during more the 10 years experience using the method multidisciplinary mortality review system (MRS).

# Afslutning og kåring af bedste poster 16.00-16.15

Afslutning ved repræsentant for de 5 sygehuse og kåring af bedste poster.








---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---



---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

---

# Togtider

**Tak for i dag og kom sikkert hjem**

**Der vil være tog mod:**

- København kl. 16:30 samt kl. 16:43
- Århus kl. 16:37 samt kl. 16:43

